



Algemene Beschouwingen
Begroting 2010



Gemeente Stadskanaal

Inleiding

Dit zijn alweer de laatste algemene beschouwingen van deze raadsperiode.

De begroting 2010 laat, na een flinke aderlating, nog een positief resultaat zien. Plezierig is hierbij dat komend jaar de burger nog gespaard blijft voor lastenverhoging. Echter de oortjes worden rood bij het lezen van de Nota Beleidsprioriteiten 2010. Aan het slot van onze algemene beschouwing komen wij hierop terug.

Bij de algemene beschouwingen van vorig jaar zagen wij dat de financiële instellingen gingen vallen of dreigden te vallen. Veel werd en wordt er geleefd bij geld alleen. De vraag die wij vorig jaar aan onszelf en ons allen stelden was: waar leef ik echt voor? Ook nu blijft die vraag gerechtvaardigd. Vele financiële deskundigen hebben wij het afgelopen jaar kunnen beluisteren over de financiële crisis. Bij meerderen van hen konden wij beluisteren dat de hele crisis ook een louterende werking kan hebben. Dit sluit aan bij de vraag van toen en nu: waar leef ik echt voor?

De ChristenUnie is van mening dat de bijbelse waarden en normen uiterst belangrijk zijn voor de hele samenleving, dus ook voor de financiële wereld. Als wij onze financiële noden afzetten tegen noden van leven en dood in honger- en rampgebieden dan kunnen wij, als ChristenUnie, niet anders zijn dan dankbaar tegen over de levende God.

De ChristenUnie blijft zich in deze gemeenteraadsperiode inzetten om onze gemeente te dienen overeenkomstig Gods Woord en wij hopen dit ook na de verkiezingen te blijven doen.

Op de volgende pagina's geven wij onze reactie op een aantal punten uit de begroting 2010. Wij volgen hierbij de indeling van de begroting.

VISIE EN PRIORITEITEN

De visie van de gemeente is in de huidige begroting wat meer beschouwelijk neergezet. Van een echte toekomstvisie bespeuren wij weinig. Zaken als herijking toekomstvisie, het bestuursakkoord en de Agenda voor de Veenkoloniën zijn neergezet als lopende zaken. De bestuurlijke samenwerking met de gemeente Aa en Hunze lijkt ons niet verkeerd en met de voortzetting van de samenwerking met de gemeente Borger-Odoorn en met de gemeente Vlagtwedde stemmen wij in.

Nieuw is de Pepperflow en dat is geen mosterd na de maaltijd; nee, het moet als smeerolie gaan werken in de organisatie vooral daar waar het nog stroef verliep. Bij paragraaf 5 *bedrijfsvoering* hierover meer.



PROGRAMMA'S

Programma 1 JEUGD EN EDUCATIE

Kinderen en onderwijs verdienen alle aandacht. Voor de kinderen van de basisschool blijft het schoolzwemmen bestaan. We zijn blij met de mogelijkheid om de buitenbaden te gebruiken voor het schoolzwemmen.

Wij vinden het belangrijk dat er **hbo-onderwijs** in onze gemeente kan worden gevolgd. We ondersteunen dat er gezocht wordt naar mogelijkheden voor dit onderwijs binnen onze gemeente.

De ChristenUnie is blij met de aandacht voor de laaggeletterden binnen onze gemeente. Door volwasseneducatie, waarbij oudere inwoners les krijgen in rekenen, lezen en schrijven, geven we de **laaggeletterden** meer kansen. We zijn benieuwd of er al resultaten van de aanpak van laaggeletterdheid binnen onze gemeente bekend zijn, en wat die resultaten dan zijn.

We ondersteunen het jeugdbeleid en de geplande jeugdhulpverlening en zijn blij met het Centrum Jeugd, Gezin en Veiligheid. Ook het specifieke beleid voor **jeugd en jongeren** die in hun ontwikkeling worden bedreigd heeft onze ondersteuning.

We zijn benieuwd naar de huidige stand van zaken t.a.v. de netwerken van taalcoördinatoren binnen het basisonderwijs om '**kansrijke taal**' blijvend te stimuleren. We verwachten van het college dat het aan stimulering van taalonderwijs aandacht blijft besteden.

Hoe is het nu met de luchtkwaliteit van de bestaande schoolgebouwen gesteld? Na ons verzoek vorig jaar bij de algemene beschouwingen om dit te onderzoeken zijn we benieuwd hoe na een jaar de stand van zaken is.

De **multifunctionele accommodatie** (mfa) in Stadskanaal-Noord zou naar schatting een jaarlijkse last van 462.000 euro betekenen. Het is een investering van ruim 6 miljoen voor sport, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en een buurtvoorziening. Wij vinden dat bedrag erg hoog, en hebben bovendien nog geen goed inzicht gekregen in de daadwerkelijke kosten. Eveneens heeft het college nog geen duidelijkheid gegeven over de motorbaan en het overleg met stichting MAC Stadskanaal. Wij stemmen daarom vooralsnog *niet* in met dit voorstel.

Programma 3 SPORT EN RECREATIE

Met veel belangstelling lezen wij de opmerking over de uitwerking van de planvorming over een gezamenlijke clubkleedaccommodatie van de gebruikers van het Pagedal. Er zijn inderdaad kleedaccommodaties die een

upgrade kunnen gebruiken. We hopen dat er draagvlak voor het plan is maar dat een eventuele nieuwe gezamenlijke accommodatie niet zal tornen aan de identiteit van de verenigingen.

Bij de informatie over het **Hippisch Centrum** rijzen er wel enige vragen. Wij vragen het college in een gezamenlijke vergadering met de raad dit onderwerp te bespreken.

De conceptvisie 'compleet Westerwolde' ligt er. Wanneer wordt deze aan de gemeenteraad aangeboden? **Toerisme** is belangrijk voor onze gemeente en hierbij samenwerken met Vlagtwedde en Bellingwedde heeft een versterkende werking.

Programma 4 **WELZIJN EN ZORG**

Met het stimuleren van de burger om, samen met gemeenten en professionele instellingen, een bijdrage te leveren aan beleid zijn wij ingenomen. Ook de aandacht voor burgers met een verhoogd risico op een achterstandssituatie en aandacht voor het gezondheidsbeleid heeft onze prioriteit.

Over de omgang en het contact van het college met de **WMO-adviesraad** zijn wij tevreden. Dit contact verdient blijvende aandacht.

Op dit moment krijgt de notitie '**Jeugd en alcoholmatigingsbeleid**' zijn invulling. We wachten de evaluatie van zowel de aanpak van West-Friesland als van onze gemeente af. Ook zijn wij erg benieuwd naar de resultaten van de pilot openbaar vervoer bij het uitgaansleven.

Programma 6 **BEDRIJVIGHEID**

Wij kunnen ons vinden in de aandachtspunten opgesomd op bladzijde 35 om de economie en de werkgelegenheid te stimuleren. Ook een lovenswaardig item is 'Het koesteren van het bestaande **bedrijfsleven**'. Wie precies wordt er gekoesterd en hoe wordt het resultaat hiervan gemeten? Wij stellen voor om, net als bij het klanttevredenheidsonderzoek, het resultaat te meten. Bij dit onderzoek – bijvoorbeeld via een enquête – moeten alle bedrijven betrokken worden, dus ook de bedrijven in buitengebieden en de agrarische ondernemers. Met de uitkomst kunnen we bepalen hoe de bedrijven zelf de koestering ervaren en kunnen we de koestering evalueren.

Het moet fijn wonen en werken blijven in onze gemeente. De gemeente moet ondernemers stimuleren zich hier te vestigen (bijvoorbeeld het Business en Sciencepark Refaja) en moet de agrariërs voldoende ontwikkelingsmogelijkheden blijven geven. We hebben immers meer werkgelegenheid nodig.

Programma 7 ARBEIDSMARKT

Het streven naar het terugdringen van de werkloosheid heeft natuurlijk onze instemming maar de vooruitzichten zijn minder hoopgevend dan vorig jaar.

Eind vorig jaar besloot de raad tot opheffing van de **Intergemeentelijk Kredietbank** per 1 januari 2010. De ChristenUnie is benieuwd of alles gereed is om deze opheffing soepel te kunnen laten verlopen.

Het is interessant dat het college bij de kaders een nota noemt die nog moet worden ontwikkeld en worden vastgesteld. Namelijk de **nota arbeidsmarktbeleid**. De ChristenUnie is erg benieuwd naar deze nota, zeker als het college die als kader beschouwt voor het beleid. We zijn dan ook heel benieuwd of het college de planning haalt en het ook werkelijk als kader kan dienen voor de begroting 2010. Op dit moment willen wij de nota nog niet zo beschouwen.

Programma 8 BEREIKBAARHEID

De ChristenUnie denkt dat de bereikbaarheid van de gemeente verbeterd dient te worden. Bij de categorisering van wegen zullen wij er op bedacht moeten zijn dat voldoende wegen hun '**doorstroombaan**' behouden. Daarbij moet een aantal wegen in onze gemeente verbreed worden om de voortdurende bermschade te voorkomen. De kruising Onstwedderweg-N366 komt bij realisering van de ongelijkvloerse kruising N333-N378 te vervallen. Wij vinden dat er een goede verbinding van de Onstwedderweg met de N366 moet blijven. Dit is op te lossen door de secundaire weg langs de N366 vanaf de Onstwedderweg tot de rotonde nabij de Rode Loper te verbeteren.

Ook blijven wij erop hameren om de aandacht voor de **spoorverbinding** Groningen naar Emmen niet te laten verslappen.

Programma 9 RUIMTE

In de voorjaarsnota heeft de ChristenUnie haar zorgen uitgesproken over de mogelijke stagnatie van de uitbreiding **bedrijvenpark Zuid- Groningen**. Deze stagnatie zou veroorzaakt kunnen worden door Europese regels voor natuur. Hoe hangt de vlag er nu bij?

De ChristenUnie is van mening dat de herinrichting van de **Hoofdstraat** wel moet doorgaan. Wel dringen wij erop aan nog eens naar de planopzet te kijken en daar waar mogelijk nog op kosten te besparen. Voor ons mag er enige versobering plaatsvinden.

Programma 10

WONEN

De ChristenUnie is benieuwd naar het vervolg op Investering stedelijke vernieuwing (ISV) 2005-2009. Kan het college al aangeven of er al een tendens zichtbaar is?

De voortgangsrapportage over de **Drentse Horn** loopt niet meer over van enthousiasme. Dat is begrijpelijk na de behoorlijke vertraging in het tempo van de uitgifte van bouwkavels. De exploitatieduur van Nieuw Veenlanden is met een jaar verlengd en dan nog is het de vraag of dit wordt gehaald. De besluitvorming over het deelplan Drouwenerpark is vervolgens uitgesteld tot voorjaar 2010. Verder maakt het college een rekensom wat het gaat kosten mocht er besloten worden geen vervolg te geven aan de Drentse Horn. De ChristenUnie denkt dat het besluit tot geen vervolg het beste zo snel mogelijk kan worden genomen. Wij zijn blij dat het gebied nog niet aan snee is gebracht. Juist bij andere gemeenten zien wij hoe zij worstelen om hun nieuwe uitbreidingsgebieden nog binnen een aanvaardbare exploitatieduur te houden.

Programma 11

MILIEU

We missen bij het programma 'milieu' de beleidsvoornemens, voorgesteld door de commissie duurzame energie. Een punt dat wij hieraan willen toevoegen is een **duurzaam oplaadpunt** voor elektrische fietsen. We kunnen hiermee eerst ervaring opdoen met één oplaadpunt bij de bewaakte fietsenstalling in Stadskanaal.

Programma 12

BESTUUR EN ORGANISATIE

Wij willen hierbij ons voorstel herhalen om het fenomeen '**gast van de raad**' op een ander leest te schoeien. Eén keer in de maand worden door de griffie op voordracht van één van de raadsfracties (bij toerbeurt) 2 of 3 personen uitgenodigd om met een raadslid van de desbetreffende fractie voorafgaand aan de raadsvergadering een maaltijd te nuttigen. Vervolgens wonen de gasten (een deel van) de raadsvergadering mee.

PARAGRAFEN

Paragraaf 1 LOKALE HEFFINGEN

Per 1 januari 2010 vervalt de mogelijkheid om rioolrechten te heffen. Met de nieuwe **rioolheffing** kan de gemeente kosten verhalen die verband houden met de nakoming van de zorgplichten die de gemeente heeft. De verhaalsmogelijkheden van kosten voor de verwerking van hemel- en grondwater is een uitbreiding ten opzichte van de rioolrechten. Onze vraag hierbij is: wordt de rioolheffing voor bewoners lager daar waar de gemeente geen kosten maakt voor verwerking van hemel- en grondwater? Wij zien dan ook uit naar het nieuwe gemeentelijke rioleringsplan (GRP).

Paragraaf 3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

De ChristenUnie vindt dat het vanzelfsprekend moet zijn dat het **wegenonderhoud** niet achterop moet raken. Met de vaststelling van de Nota 'onderhoud openbare ruimte' kunnen wij aan het beoogde onderhoudsniveau werken. Wel willen wij benadrukken dat ook de bermen langs meerdere wegen in de buitengebieden opgeschoond moeten worden; de gemeente voldoet op die plekken zelf niet aan haar verplichting om de bermen minimaal 40 cm vanaf de wegwand vrij te houden van obstakels.

Paragraaf 5 BEDRIJFSVOERING

Het **ziekteverzuim** ligt in september gelukkig nog steeds lager dan in januari van dit jaar. Maar na de mooie cijfers van mei zitten wij wel weer in de lift. Voor zover het werkgerelateerd is, blijft waakzaamheid geboden.

Wat opvalt, zijn de hoge **apparaatskosten**. De totale apparaatskosten zijn nu al ruim € 15 miljoen (ongeveer een zesde deel van de totale begroting). Wij zijn van mening dat de apparaatskosten niet steeds moeten uitdijen.

De ChristenUnie vindt het goed dat het college nu ook zelf aangeeft (bladzijde 81) dat de **prioritering, planning en coördinatie** van werkzaamheden een probleem is. Wij hebben daar al meerdere keren over gesproken. Nu het probleem wordt onderkend kan ook aan verbetering worden gewerkt. Pepperflow wordt ingezet! De ChristenUnie wil aangeven dat Pepperflow alléén ook niet het probleem kan oplossen; het blijft een hulpmiddel.

Paragraaf 6 VERBONDEN PARTIJEN

Bedrijvenpark Stadskanaal: Nu de gemeente de verplichte aankoop van 5 hectare landbouwgrond aan haar voorraad gronden toevoegt is het raadzaam om de omvang strategische grondbezit te bezien. Mogelijk kan er nu overgegaan worden tot verkoop.

Paragraaf 8 GEBIEDSGERICHT

Wij missen op bladzijde 94 de planontwikkeling van de **Brink** in Onstwedde. De ChristenUnie vindt dat het plan van Ocrea doorgang kan vinden.

Paragraaf 9 WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

In 2010 wordt de beleidsnota mantelzorgondersteuning voor onze gemeente opgesteld waarin de kaders worden aangegeven voor de mantelzorgondersteuning in de komende jaren. We zijn benieuwd naar deze nota. Veel **mantelzorgers**, die langdurig en intensief zorgen voor iemand, hebben er behoefte aan de zorg af en toe tijdelijk geheel aan iemand anders over te dragen. Respijtzorg biedt de mantelzorger de mogelijkheid de zinnen te verzetten en afstand te nemen van de dagelijkse beslommingen. Wij willen dat het aanbod van voorzieningen van respijtzorg bij mantelzorgers bekend is. Mantelzorgers mogen geen drempels ervaren om van het aanbod gebruik te maken.

De **ondersteunende begeleiding** voor mensen met een lichte beperking valt sinds dit jaar niet meer onder de AWBZ, maar is een taak voor de gemeente. Het college geeft aan dat er na indicering van deze ondersteunende begeleiding in 2010 de ketenpartner MEE wordt ingeschakeld om voor deze ondersteunende begeleiding een oplossing te vinden. Ook geeft het college aan dat de gemeente extra middelen ontvangt van het rijk voor het opvangen van de extra lasten als gevolg van de pakketmaatregelen. Wij maken ons grote zorgen over hoe dit is geregeld en willen in elk geval hierover geïnformeerd worden.

We zijn een **nadeelgemeente**. Kan het college aangeven wat ons dat financieel oplevert als gemeente?

NOTA BELEIDSPRIORITEITEN BEGROTING 2010

Eerst een algemene opmerking over deze nota. De incidentele middelen die toegevoegd worden (bladzijde 12: Essent en **aanspreken van reserves**) worden op bladzijde 15 meteen opgemaakt door Theater Geert Teis (€3,300.000), de Multifunctionele Accommodatie (€4,400.000), het Miniatuurpark en de N366 (€425.000). Daarbij verwachten wij dat de kosten voor de restauratie van het schip Jatrie zeer hoog zullen blijken.

I Inleiding

Het niet realiseren van **oversteeklocaties voor schoolkinderen** vinden wij vreemd. Wij vinden de veiligheid voor schoolkinderen dermate belangrijk dat de oversteeklocaties wel moeten worden opgenomen in de begroting. De facelift van het gemeentehuis heeft voor ons nu geen prioriteit meer.

II Nieuwe beleidswensen

Programma 1 Jeugd en educatie

De ChristenUnie is van mening dat sport gebonden aan de wijk geen must is. Voor een sportclub fiets je wel een wijk verder. Laten wij eerst maar eens goed aan de slag gaan met het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB).

Programma 2 Cultuur

Graag willen wij eerst inzicht in de investeringen die voortvloeien uit wettelijke verplichtingen voor **Theater Geert Teis** (TGT). De ChristenUnie vindt nog steeds dat privatisering van TGT de beste oplossing is. Zelfs zouden wij het TGT een bruidsschat mee willen geven in de vorm van variant 2 (aanpassing vlakkevloertheater).

Met de voorgestelde subsidie en de verhoging voor Pagepop/Opblaaspop stemmen wij niet in.

Programma 6 Bedrijvigheid

Het agendapunt '**Miniatuurpark**' is vorige week uitgesteld. Voor de behandeling in december willen wij ook meer duidelijkheid over de exacte kosten, de oplossingen of het minimaliseren van hinder voor de buurt en de elkaar versterkende elementen met de (nu noodlijdende) STAR. De ChristenUnie zal bij de uiteindelijke besluitvorming de handhaving van de zondagsrust meewegen.

Programma 8 Bereikbaarheid

Met het ongelijkvloers maken van de aansluiting N366 / Exloërweg / Kruisstraat stemmen wij in. Evenzo met de reconstructie van kruispunt Gedempte Vleddermond. Hierbij noemen wij nogmaals - de aanhouder wint - dat een **fietspad langs de Ontsluitingsweg** zeer wenselijk is. Zoals wij

begrepen hebben liggen de plannen hiervoor klaar. Er kan dus direct mee worden begonnen.

III Voorstellen vergroten financiële ruimte

Het is goed dat wij beginnen met besparing. Het college stelt voor om de apparaatskosten te verlagen; hierin gaan wij mee. Bovendien stelt de ChristenUnie voor om samen met college en raad tot een **kerntakendiscussie** te komen. Verhoging van de OZB is voor ons dan ook nog niet aan de orde.

Bij de evaluatie over de 1^e halfjaar inzameling plasticverpakkingsafval suggereert het college een verhogen, op termijn, van het tarief voor **containerlediging**. Wij geven aan dat dit zeer indruist tegen het milieuvriendelijk handelen van onze burger. Nu de burger het plastic goed scheidt, waardoor minder plastic in de grijze container belandt, zal zij juist moeten worden beloond.



Slotwoord

De begroting 2010 kent geen aderlating voor de burger. Wij moeten ons haasten omdat het nog de nodige inspanning zal kosten om de komende jaren onze burgers met zo weinig mogelijke kostenverhoging te confronteren.

De toekomst is ongewis, ook wat de financiën betreft. Wij willen als ChristenUnie, als verantwoordelijke rentmeesters, goede bijdragen leveren aan de besluiten die moeten worden genomen. Dit alles in goede verstandhouding met alle fracties en met college en griffie.

Wij wensen college en raad, maar niet minder ook de ambtenaren, veel wijsheid toe en Gods onmisbare zegen.

